

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟ

Vedic Literature of Ancient India

ଉପନିଷଦ

(ଉପନିଷତ୍)

Upanishad / उपनिषद्

୧୦୮ ଉପନିଷଦ (ଭାଗ – ୩)

108 Upanishad (Vol – 3)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଉପଦେଷ୍ଟା

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର

ସଂପାଦକ, ହିନ୍ଦୁ ମହାସଭା, ଓଡ଼ିଶା ଶାଖା

ବେଦ ଉପନିଷଦ

ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକ 'ବେଦ ଯୁଗ'ର ଶେଷ ଆଡ଼କୁ ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଉପନିଷଦ 'ଷଦ' ଶବ୍ଦରୁ ଆସିଅଛି, ଷଦ ଅର୍ଥାତ 'ବସିବା', ଏଥିରେ ପୂର୍ବରେ 'ଉପ' ଓ 'ନି' କୁ ଯୋଡ଼ା ଯାଇଛି । ଅର୍ଥାତ 'ଉପ' ର ଅର୍ଥ ପାଖରେ , 'ନି' ର ଅର୍ଥ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ, ତେଣୁ ଉପ-ନି-ଷଦ, ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଲା, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସିବା, ଅର୍ଥାତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ପଣ ସହିତ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସି ବେଦର ଶେଷ ଭାଗ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା । ଉପନିଷଦକୁ ବେଦର ଚତୁର୍ଥ ସ୍ତର ବା ଅଂଶ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ।

ଯେହେତୁ ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକ ବେଦର ଅନ୍ତ ଆଡ଼କୁ ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା, ସେଥିପାଇଁ ଏହାକୁ 'ବେଦାନ୍ତ' ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ଅଧିକାଂଶ ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକର ବିଷୟବସ୍ତୁ 'ଆତ୍ମବିଦ୍ୟା' ଓ 'ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା' ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଏହାକୁ ଅନେକ ଗବେଷକ ବା ପଣ୍ଡିତ ବା ଜ୍ଞାନୀମାନେ ଅନେକ ଆଖ୍ୟା ଦେଇଛନ୍ତି ଯଥା – 'ଆଦି ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ' ଏହାକୁ 'ଆତ୍ମ ଓ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା' କହିଛନ୍ତି, 'ମାକ୍ଷ ମୁଲ୍ଲେର୍' ଓ 'ପାଉଲ୍ ଦେଉସାନ୍' ଏହାକୁ 'ଗୁପ୍ତ ଶିକ୍ଷା', ଓ 'ପାଟ୍ରିକ୍ ଓଲିଭେଲ୍ଲେ' 'ଲୁକ୍କାୟିତ ଅର୍ଥ', ବୋଲି କହିଛନ୍ତି ।

ଏହା କୁହାଯାଏ ଯେ, ଯେଉଁ ଶିଷ୍ୟ ମାନଙ୍କର ଚରିତ୍ର, ଶିକ୍ଷା ଓ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଠିକ ରହୁଥିଲା, ସେମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଉପନିଷଦ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳୁଥିଲା । ସେଇଥିପାଇଁ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କୁ "ଗୁପ୍ତ ବିଦ୍ୟା" କୁହାଯାଏ ।

ଇତିହାସକାର ଓ ଗବେଷକ ମାନଙ୍କ ଅନୁସାରେ ବେଦରେ ସମୁଦାୟ ୧୦୮ଟି ଉପନିଷଦ ଅଛି । ଏହିସବୁ ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଦ ଅଧୀନରେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଓ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅନୁସାରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ବିଭକ୍ତିକରଣର ପଦ୍ଧତି ଗୁଡ଼ିକ ହେଲେ - ମୁଖ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟ, ସନ୍ନ୍ୟାସ, ଶାକ୍ତ, ବୈଷ୍ଣବ, ଶୈବ, ଓ ଯୋଗ । ଅର୍ଥାତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଦର ମୁଖ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟ, ସନ୍ନ୍ୟାସ, ଶାକ୍ତ, ବୈଷ୍ଣବ, ଶୈବ, ଓ ଯୋଗ ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକ ଅଛି । (ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଟେବୁଲ୍‌ରେ ଏହାର ସଂକ୍ଷିପ୍ତକରଣ ପାଇ ପାରିବେ)

ଏସବୁ ଉପନିଷଦ ଭିତରୁ ଦଶୋପନିଷଦ, ଅର୍ଥାତ ୧୦ଟି ଉପନିଷଦକୁ 'ମୁଖ୍ୟ ଉପନିଷଦ' ଭାବରେ ମାନନ୍ତି, ଏଥିରେ, ପରେ ଆଉ ୩ଟି ଉପନିଷଦ ଯୋଗ କରାଯାଇ ଏହାକୁ ୧୩ଟି କରିଦିଆଗଲା । ତେଣୁ ୧୩ଟି ମୁଖ୍ୟ ଉପନିଷଦ, ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲେ - (ଦଶୋପନିଷଦ) - ଈଶ, କେନ, କଠ, ପ୍ରଶ୍ନ, ମୁଣ୍ଡକ, ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ, ତୈତ୍ତିରୀୟ, ଐତରେୟ, ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟ ଓ ବୃହଦାରଣ୍ୟକ, (ଅତିରିକ୍ତ) - କୌଷୀତକି, ଶ୍ୱେତାଶ୍ୱତର ଓ ମୈତ୍ରାୟଣୀୟ ।

ବେଦ - ଉପନିଷଦ ସଂଗଠନ

ବେଦ	ସଂଖ୍ୟା	ମୁଖ୍ୟ	ସାମାନ୍ୟ	ସନ୍ନ୍ୟାସ	ଶାକ୍ତ	ବୈଷ୍ଣବ	ଶୈବ	ଯୋଗ
ଉକ୍ ବେଦ	୧୦	ଐତରେୟ, କୌଷୀତକି	ଆତ୍ମବୋଧ, ମୁକ୍ତଲ	ନିର୍ବାଣ	ତ୍ରିପୁରା, ସୌଭାଗ୍ୟଲକ୍ଷ୍ମୀ, ବହ୍ନୁତ,	-	ଅକ୍ଷମାଳିକା	ନାଦବିନ୍ଦୁ
ସାମବେଦ	୧୨	ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟ, କେନ	ବକ୍ରସୂତୀ, ମହା, ସାବିତ୍ରୀ,	ଆରୁଣେୟ, ମୈତ୍ରେୟ, ସଂନ୍ୟାସ, କୁଷ୍ଠିକା	-	ବାସୁଦେବ, ଅବ୍ୟକ୍ତ	ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଜୀବା ଲ, ଜବାଳି	ଯୋଗରୂତାମଣି, ଦର୍ଶନ
କୃଷ୍ଣ ଯଜୁର୍ବେଦ	୩୨	କଠ, ତୈତ୍ତିରୀୟ, ଶ୍ୱେତାଶ୍ୱତର, ମୈତ୍ରାୟଣୀୟ,	ସର୍ବସାର, ଶୁକରହସ୍ୟ, ସ୍ୱୟ, ଗର୍ଭ, ଶାରୀରକ, ଏକାକ୍ଷର, ଅକ୍ଷି	ବ୍ରହ୍ମ, ଅବଧୂତ, କଠଶ୍ରୁତି	ସରସ୍ୱତୀ ରହସ୍ୟ	ନାରାୟଣ, କଳି ସତ୍ତରଣ	କୈବଲ୍ୟ, କାଳାଗ୍ନି ରୁଦ୍ର, ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତ୍ତି, ରୁଦ୍ରହୃଦୟ, ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମ	ଅମୃତବିନ୍ଦୁ, ତେଜୋବିନ୍ଦୁ, ଅମୃତନାଦ, କ୍ଷୁରିକା, ଧାନବିନ୍ଦୁ, ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା, ଯୋଗତତ୍ତ୍ୱ, ଯୋଗଶିଖା, ଯୋଗକୁଣ୍ଡଳିନୀ, ବରାହ
ଶୁକ୍ଳ ଯଜୁର୍ବେଦ	୧୮	ଇଶ, ବୃହଦାରଣ୍ୟକ	ସୁବାଲ, ମନ୍ତ୍ରିକ, ନିରାଲମ୍ବ, ପୈଙ୍ଗଲ, ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ମୁକ୍ତିକା	ଜାବାଲ, ଭିକ୍ଷୁକ, ତୁରୀୟାତୀତ ଅବଧୂତ, ୟାଜ୍ଞବଲ୍କ୍ୟ, ଶାବ୍- ୟାୟନୀୟ,	-	ତାରସାର	-	ଅଦ୍-ବୟ ତାରକ, ହଂସ, ତ୍ରିଶିଖ-ବ୍ରାହ୍ମଣ, ମଣ୍ଡଳ-ବ୍ରାହ୍ମଣ

ବେଦ	ସଂଖ୍ୟା	ମୁଖ୍ୟ	ସାମାନ୍ୟ	ସନ୍ଧ୍ୟାସ	ଶାକ୍ତ	ବୈଷ୍ଣବ	ଶୈବ	ଯୋଗ
ଅଥର୍ବ ବେଦ	୩୨	ମୁଣ୍ଡକ, ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ, ପ୍ରଶ୍ନ,	ଆତ୍ମା, ସୂକ୍ଷ୍ମ, ପ୍ରାଣାଗ୍ନିହୋତ୍ର	ଆଶ୍ୱମ, ନାରଦପରିବ୍ରାଜକ, ପରମହଂସ, ପରମହଂସ ପରିବ୍ରଜକ, ପରଂବ୍ରହ୍ମ,	ସୀତା, ଦେବୀ, ତ୍ରିପୁରାତାପିନୀ, ଭାବନ	ନୃସିଂହ ତାପନୀୟ, ମହାନାରାୟଣ, ରାମ ରହସ୍ୟ, ରାମ ତାପନୀୟ, ଗୋପାଳ- ତାପନୀ, କୃଷ୍ଣ, ହୃୟଗ୍ରୀବ, ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ, ଗରୁଡ଼	ଅଥର୍ବସିରସ୍, ଅଥର୍ବଶିଖା, ବୃହଜ୍ଜାବାଳ, ଶରଭ, ଭୃଗୁଜାବାଳ, ଗଣପତ୍ୟର୍ଥବ ଶୀର୍ଷ	ଶାନ୍ତିଲ୍ୟ, ପଶୁପତିବ୍ରହ୍ମ, ମହାବାକ୍ୟ
ସମୁଦାୟ	୧୦୮	୧୩	୨୧	୧୯	୮	୧୪	୧୩	୨୦

ପ୍ରୀୟ ପାଠକ,

ବିଭିନ୍ନ ସୂତ୍ରରୁ ଉପଲବ୍ଧ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାମାନ୍ୟ ଅନ୍ତର ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ, ଏହା ଭୁଲ୍ କିମ୍ବା ତୃଟିଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ, ଏହା କେବଳ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସଂସ୍କରଣ ଅଟେ । ଏହି ଉପନିଷଦ ସଂସ୍କରଣରେ ୧୯୪୮ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ "ଇଶାଦି ବିଂଶୋତ୍ତରଶତୋପନିଷଦଃ" ପୁସ୍ତକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ।

ଆମ ଜ୍ଞାନ ଅବଧିରେ, ଧ୍ୟାନ ପୂର୍ବକ ସମସ୍ତ ସାବଧାନ, ଓ ଯତ୍ନର ସହିତ ଓଡ଼ିଆରେ ରୂପାନ୍ତର କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଭୁଲ୍ ବା ତୃଟି ରହିଥାଇପାରେ, ଯଦି କିଛି ତୃଟି ରହିଯାଇଥାଏ, ତାହା ସଂପାଦକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚରକୁ ଆଣିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ।

ଆଶାକରୁଛି, ଏହା ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଭାଷୀ ଜ୍ଞାନଲିପ୍ତ ଜନମାନଙ୍କ କାମରେ ଆସିବ ଓ ଏହାକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ, ତଥା ଭବିଷ୍ୟତ ପିଢ଼ି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚାଇ ଭାରତର ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ବଜାୟ ରଖିବେ ।

ତାରିଖ - ୧୦.୦୯.୨୦୨୧

ଗଣେଶ ଚତୁର୍ଥୀ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦକ

ସଂସାରଫଳ, ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଇ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶା

ଶାକ୍ତ ଉପନିଷଦ

(Shaakta Upanishad)

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଦେବୀ ଉପନିଷଦ

(Devyupanisat / Devi Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଅଧ୍ୟାପକ ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ କୁମାର ଦାଶ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦକ

prakash@scholarshoppe.com

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ

ଅଧ୍ୟାପକ ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ କୁମାର ଦାଶ

ସଂସ୍କରଣ, ପଞ୍ଜୀକୃତ,

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶା

dasharun609@gmail.com

ଦେବୁପନିଷତ୍ / ଦେବୀ ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ ଦେବୁପନିଷତ୍ ॥

ଶ୍ରୀଦେବୁପନିଷଦ୍ବିଦ୍ୟାବେଦ୍ୟାପାରସୁଖାକୃତି ।
ତ୍ରିପଦଂ ବ୍ରହ୍ମଚୈତନ୍ୟଂ ରାମଚନ୍ଦ୍ରପଦଂ ଭଜେ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟବାଗ୍ନୌସସ୍ତନୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଣ୍ଣୋ ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ॥

ସର୍ବେ ବୈ ଦେବା ଦେବୀମୁପତସ୍ତୁଃ । କାସି ତ୍ୱଂ ମହାଦେବି । ସାବ୍ରବାଦହଂ ବ୍ରହ୍ମସ୍ୱରୂପିଣୀ ।
ମତ୍ତଃ ପ୍ରକୃତିପୁରୁଷାତ୍ମକଂ ଜଗଜ୍ଜନ୍ୟଂ ଚାଶୁନ୍ୟଂ ଚ ଅହମାନନ୍ଦାନାନନ୍ଦାଃ ବିଜ୍ଞାନାବିଜ୍ଞାନେ ଅହମ୍ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବ୍ରହ୍ମଣୀ ବେଦିତବ୍ୟେ । ଇତ୍ୟାହାଧର୍ବଣୀ ଶ୍ରୁତିଃ ।
ଅହଂ ପଞ୍ଚଭୂତାନ୍ୟପଞ୍ଚଭୂତାନି । ଅହମଖିଲଂ ଜଗତ୍ ।
ବେଦୋଽହମବେଦୋଽହମ୍ । ବିଦ୍ୟାହମବିଦ୍ୟାହମ୍ ।
ଅଜାହମନଜାହମ୍ । ଅଧ୍ୟକ୍ଷୋର୍ଯ୍ୟଂ ଚ ତିର୍ଯ୍ୟକ୍ଚାହମ୍ ।
ଅହଂ ରୁଦ୍ରେଭିର୍ବସୁଭିଷ୍ଟରାମ୍ୟହମାଦିତ୍ୟୈରୁତ ବିଶ୍ୱଦେବୈଃ ।
ଅହଂ ମିତ୍ରାବରୁଣାରୁଦ୍ରୌ ବିଭର୍ମ୍ୟହମିନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନୀ ଅହମଶ୍ୱିନାରୁଦ୍ରୌ ।
ଅହଂ ସୋମଂ ଦୃଷ୍ଟାରଂ ପୁଷ୍ଟାଣଂ ଭଗଂ ଦଧାମ୍ୟହମ୍ ॥ ୧ ॥

ବିଷ୍ଣୁମୁରୁକ୍ରମଂ ବ୍ରହ୍ମାଣମୁତ ପ୍ରଜାପତିଂ ଦଧାମି ।

ଅହଂ ଦଧାମି ଦ୍ରବିଣଂ ହବିଷ୍ମତେ ସୁପ୍ରାବ୍ୟେ ଣ ଯଜମାନାୟ ସୁନ୍ନତେ ॥ ୨ ॥

ଅହଂ ରାଷ୍ଟ୍ରୀ ସଙ୍ଗମନୀ ବସୁନାମହଂ ସୁବେ ପିତରମସ୍ୟ ମୂର୍ଧନ୍ନମ ଯୋନିରପ୍ସୁତଃ ସମୁଦ୍ରେ ।

ଏବଂ ବେଦ ସ ଦେବୀପଦମାପ୍ନୋତି । ତେ ଦେବା ଅବ୍ରୁବନ୍ ।

ନମୋ ଦେବୈଃ ମହାଦେବୈଃ ଶିବାୟୈ ସତତଂ ନମଃ ।

ନମଃ ପ୍ରକୃତୈଃ ଭଦ୍ରାୟୈ ନିୟତାଃ ପ୍ରଣତାଃ ସ୍ଥୁ ତାମ୍ ॥ ୩ ॥

ତାମଗ୍ନିବର୍ଣ୍ଣାଂ ତପସା ଜ୍ଞଲନ୍ତୀଂ ବୈରୋଚନୀଂ କର୍ମଫଲେଷୁ ଜୁଷ୍ଟାମ୍ ।

ଦୁର୍ଗାଂ ଦେବୀଂ ଶରଣମହଂ ପ୍ରପଦ୍ୟେ ସୁତରାଂ ନାଶୟତେ ତମଃ ॥ ୪ ॥

ଦେବୀଂ ବାଚମଜନୟନ୍ତୁ ଦେବାସ୍ତାଂ ବିଶ୍ୱରୂପାଃ ପଶବୋ ବଦନ୍ତି ।

ସା ନୋ ମନ୍ତ୍ରେଷମୂର୍ଜଂ ଦୁହାନା ଧେନୁର୍ବାଗସ୍ଥାନୁପସୁଷ୍ଟୁତୈତୁ ॥ ୫ ॥

କାଲରାତ୍ରିଂ ବ୍ରହ୍ମସ୍ତୁତାଂ ବୈଷ୍ଣବୀଂ ସ୍କନ୍ଦମାତରମ୍ ।

ସରସ୍ୱତୀମଦିତିଂ ଦକ୍ଷଦୁହିତରଂ ନମାମଃ ପାବନାଂ ଶିବାମ୍ ॥ ୬ ॥

ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଶ୍ଚ ବିଦୁହେ ସର୍ବସିଦ୍ଧିଶ୍ଚ ଧୀମହି ।

ତନ୍ନୋ ଦେବୀ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୭ ॥

ଅଦିତିର୍ହ୍ୟଜନିଷ୍ଠ ଦକ୍ଷ ଯା ଦୁହିତା ତବ ।

ତାଂ ଦେବା ଅନ୍ୱଜାୟନ୍ତୁ ଭଦ୍ରା ଅମୃତବନ୍ଧବଃ ॥ ୮ ॥

କାମୋ ଯୋନିଃ କାମକଳା ବଜ୍ରପାଶିର୍ଗୁହା ହସା ।

ମାତରିଶ୍ୱାତ୍ରମିନ୍ଦ୍ରଃ ପୁନର୍ଗୁହା ସକଳା ମାୟୟା ତ ପୁନଃ କୋଶା ବିଶ୍ୱମାତା ଦିବି ଦ୍ୟୋମ୍ ॥ ୯ ॥

ଏଷାଃଃତୁଶକ୍ତିଃ । ଏଷା ବିଶ୍ୱମୋହିନୀ ପାଶାଞ୍ଜୁଶଧନୁର୍ବାଣଧରା ।
 ଏଷା ଶ୍ରୀମହାବିଦ୍ୟା । ଯୁ ଏବଂ ବେଦ ସ ଶୋକଂ ତରତି ।
 ନମସ୍ତେ ଅସ୍ତୁ ଭଗବତି ଭବତି ମାତରସ୍ଥାନଂପାତୁ ସର୍ବତଃ ।
 ସୈଷାଃଃଷ୍ଠୀ ବସବଃ । ସୈଷୈକାଦଶ ରୁଦ୍ରାଃ ।
 ସୈଷା ଦ୍ୱାଦଶାଦିତ୍ୟାଃ । ସୈଷା ବିଶ୍ୱେଦେବାଃ ସୋମପା ଅସୋମପାଶ୍ଚ ।
 ସୈଷା ଯାତୁଧାନା ଅସୁରା ରକ୍ଷାଂସି ପିଶାଚୟୁଷାଃ ସିଦ୍ଧାଃ ।
 ସୈଷା ସତ୍ତ୍ୱରଜସ୍ତମାଂସି । ସୈଷା ପ୍ରଜାପତୀନ୍ଦ୍ରମନବଃ ।
 ସୈଷା ଗ୍ରହା ନକ୍ଷତ୍ରଜ୍ୟୋତୀଂସି କଳାକାଷ୍ଠାଦିକାଲରୂପିଣୀ ।
 ତାମହଂ ପ୍ରଶୌମି ନିତ୍ୟମ୍ । ତାପାପହାରିଣୀଂ ଦେବୀଂ ଭୁକ୍ତିମୁକ୍ତିପ୍ରଦାୟିନୀମ୍ ।
 ଅନନ୍ତାଂ ବିଜୟାଂ ଶୁଦ୍ଧାଂ ଶରଣ୍ୟାଂ ଶିବଦାଂ ଶିବାମ୍ ॥ ୧୦ ॥

ବିୟଦାକାରସଂଯୁକ୍ତଂ ବୀତିହୋତ୍ରସମନ୍ୱିତମ୍ ।
 ଅର୍ଥେନ୍ନୁଲସିତଂ ଦେବ୍ୟା ବୀଜଂ ସର୍ବାର୍ଥସାଧକମ୍ ॥ ୧୧ ॥

ଏବମେକାକ୍ଷରଂ ମନ୍ତ୍ରଂ ଯତୟଃ ଶୁଦ୍ଧଚେତସଃ ।
 ଧ୍ୟାୟନ୍ତି ପରମାନନ୍ଦମୟା ଜ୍ଞାନାମୁରାଗୟଃ ॥ ୧୨ ॥

ବାହ୍ୟାୟା ବ୍ରହ୍ମଭୂସ୍ତସ୍ମାତ୍ତଷ୍ଠଂ ବକ୍ତ୍ରସମନ୍ୱିତମ୍ ।
 ସୂର୍ଯ୍ୟୋ ବାମଶ୍ରୋତ୍ରବିନ୍ଦୁଃ ସଂଯୁତାଷ୍ଟତୃତୀୟକଃ ॥ ୧୩ ॥

ନାରାୟଣେନ ସଂଯୁକ୍ତୋ ବାୟୁଶ୍ଚାଧରସଂଯୁତଃ ।
 ବିଜେ ନବାଶ୍ଚକୋଃଶ୍ଚୈଃ ସ୍ୟାନ୍ନହଦାନନ୍ଦଦାୟକଃ ॥ ୧୪ ॥

ହୃଦ୍-ପୁଣ୍ଡରୀକମଧ୍ୟସ୍ଥାଂ ପ୍ରାତଃସୂର୍ଯ୍ୟସମପ୍ରଭାମ୍ ।
 ପାଶାଞ୍ଜୁଶଧରାଂ ସୌମ୍ୟାଂ ବରଦାଭୟହସ୍ତକାମ୍ ।
 ତ୍ରିନେତ୍ରାଂ ରକ୍ତବସନାଂ ଭକ୍ତକାମଦୁଘାଂ ଭଜେ ॥ ୧୫ ॥

ନମାମି ତ୍ୱାମହଂ ଦେବୀଂ ମହାଭୟବିନାଶିନୀମ୍ ।
ମହାଦୁର୍ଗପ୍ରଗମନୀଂ ମହାକାରୁଣ୍ୟରୂପିଣୀମ୍ ॥ ୧୬ ॥

ୟସ୍ୟାଃ ସ୍ୱରୂପଂ ବ୍ରହ୍ମାଦୟୋ ନ ଜାନନ୍ତି ତସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେଽଜ୍ଞେୟା ।
ୟସ୍ୟା ଅନ୍ତୋ ନ ବିଦ୍ୟତେ ତସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେଽନନ୍ତା ।
ୟସ୍ୟା ଗ୍ରହଣଂ ନୋପଲଭ୍ୟତେ ତସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେଽଲକ୍ଷ୍ୟା ।
ୟସ୍ୟା ଜନନଂ ନୋପଲଭ୍ୟତେ ତସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେଽଜା ।
ଏକୈବ ସର୍ବତ୍ର ବର୍ତ୍ତତେ ତସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତ ଏକା ।
ଏକୈବ ବିଶ୍ୱରୂପିଣୀ ତସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେ ନୈକା ।
ଅତ ଏବୋଚ୍ୟତେଽଜ୍ଞେୟାଽନନ୍ତାଽଲକ୍ଷ୍ୟାଽଜୈକା ନୈକେତି ।
ମନ୍ତ୍ରାଣାଂ ମାତୃକା ଦେବୀ ଶବ୍ଦାନାଂ ଜ୍ଞାନରୂପିଣୀ ।
ଜ୍ଞାନାନାଂ ଚିନ୍ତୟାତୀତା ଶୂନ୍ୟାନାଂ ଶୂନ୍ୟସାକ୍ଷିଣୀ ॥ ୧୭ ॥

ୟସ୍ୟାଃ ପରତରଂ ନାସ୍ତି ସୈଷା ଦୁର୍ଗା ପ୍ରକୀର୍ତ୍ତିତା ।
[ଦୁର୍ଗାସ୍ତ୍ରାୟାମ୍ନିତେ ଯସ୍ମାଦେବୀ ଦୁର୍ଗେତି କଥ୍ୟତେ ॥ ୧୮ ॥

ପ୍ରପଦ୍ୟେ ଶରଣଂ ଦେବୀଂ ଦୁଃସ୍ୱର୍ଗେ ଦୁରିତଂ ହର ॥]
ତାଂ ଦୁର୍ଗାଂ ଦୁର୍ଗମାଂ ଦେବୀଂ ଦୁରାଚାରବିଘାତିନୀମ୍ ।
ନମାମି ଭବଭୀତୋଽହଂ ସଂସାରାର୍ଣ୍ଣବତାରିଣୀମ୍ ॥ ୧୯ ॥

ଇଦମଧର୍ବଶୀର୍ଷଂ ଯୋଽଧୀତେ ସ ପଞ୍ଚାଧର୍ବଶୀର୍ଷଜପଫଳମବାପ୍ନୋତି ।
ଇଦମଧର୍ବଶୀର୍ଷଂ ଜ୍ଞାତ୍ୱା ଯୋଽର୍ଚାଂ ସ୍ଥାପୟତି ।
ଶତଲକ୍ଷଂ ପ୍ରଜପ୍ତ୍ୱାପି ସୋଽର୍ଚାସିଦ୍ଧିଂ ଚ ବିନ୍ଧତି ।
ଶତମଷ୍ଟୋତ୍ତରଂ ତାସ୍ୟାଃ ପୁରଷ୍କର୍ଯ୍ୟାବିଧିଃ ସ୍ମୃତଃ ॥ ୨୦ ॥

ଦଶବାରଂ ପଠେଦ୍ୟସ୍ତୁ ସଦ୍ୟଃ ପାପୈଃ ପ୍ରମୁଚ୍ୟତେ ।
ମହାଦୁର୍ଗାଣି ତରତି ମହାଦେବ୍ୟାଃ ପ୍ରସାଦତଃ ॥ ୨୧ ॥

ପ୍ରାତରଧୀୟାନ୍ନୋ ରାତ୍ରିକୃତଂ ପାପଂ ନାଶୟତି ।
ସାୟମଧୀୟାନ୍ନୋ ଦିବସକୃତଂ ପାପଂ ନାଶୟତି ।
ତସ୍ମାନ୍ସଂପ୍ରାତଃ ପ୍ରୟୁଞ୍ଜାନଃ ପାପୋଽପାପୋ ଭବତି ।
ନିଶୀଥେ ତୁରୀୟସଂଧ୍ୟାୟାଂ ଜପ୍ତା ବାକ୍ସିକ୍ଷିର୍ଭବତି ।
ନୂତନପ୍ରତିମାୟାଂ ଜପ୍ତା ଦେବତାସାଂନିଧ୍ୟାଂ ଭବତି ।
ପ୍ରାଣପ୍ରତିଷ୍ଠାୟାଂ ଜପ୍ତା ପ୍ରାଣାନାଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଭବତି ।
ଭୌମାଶ୍ୱିନ୍ୟାଂ ମହାଦେବୀସଂନିଧୌ ଜପ୍ତା ମହାମୃତ୍ୟୁଂ ତରତି ।
ୟଂ ଏବଂ ବେଦେଦୁ୍ୟପନିଷତ୍ ॥ ୨୨ ॥

ହରିଃ ଓଁ ତସ୍ମତ୍ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣ୍ଠୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।
ପ୍ରିରେରଞ୍ଜେସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗ୍ନୁସ୍ତନ୍ମୁଖିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତି ଦେବୁ୍ୟପନିଷସ୍ତମାପ୍ତା ॥

